Deloitte.

Accountantsverslag 2021

Gemeente Almelo

24 juni 2022

Deloitte Accountants B.V.
Eemsgolaan 15
Postbus 980
9700 AZ Groningen
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Almelo
Postbus 91
8200 AB Almelo

Datum
24 juni 2022

Ons kenmerk
Jaarrekeningcontrole 2021

Behandeld door
L. Schenkel MSc RA
+31 88 288 7530
Lschenkel@deloitte.nl

Drs. H. Kuperus RA
+31 88 288 0212
Dkuperus@deloitte.nl

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2021 van de gemeente Almelo. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2021 van de gemeente Almelo.

Bij de jaarrekening 2021 van de gemeente Almelo zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken

De jaarrekening 2021 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo. Bij deze jaarrekening zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring voor het getrouwe beeld en de rechtmatigheid te verstrekken.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging en met ons auditplan, dat op 25 oktober 2021 is besproken met de Commissie Planning en Control.

Rapportage besproken met de raad

De inhoud van dit accountantsverslag is door ons afgestemd met uw portefeuillehouder financiën en met de betrokken medewerkers van Team Planning en Control. Wij hebben onze rapportage op 20 juni 2022 besproken tijdens de bijeenkomst met de raad, waarbij ook uw vragen zijn beantwoord.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. H. Kuperus RA

CONCEPT

Op alle opdrachten verricht door Deloitte zijn de 'Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020' gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24362837 van toepassing. Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting 4

- Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen 5

Bevindingen jaarrekening 10

- De financiële positie van uw gemeente 11
- Belangrijkste bevindingen uit onze controle 16

Interne beheersing 25

- Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing 26

Overige aangelegenheden 28

- Overige aangelegenheden 29

Bijlagen 30

- Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen 31
- Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle 32
- Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen 33
- Bijlage B1 - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2021 35
- Bijlage B2 - Bevindingen controle SiSa-bijlage Tozo 2021 38
- Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging 39

CONCEPT

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid en rechtmatigheid	• Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor het getrouwe beeld en rechtmatigheid. • De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 3.000.000 respectievelijk € 9.000.000. De rapporteringtolerantie voor fouten bedraagt € 150.000 en voor onzekerheden € 450.000.
Welke verbeteringen zien wij?	Wij zien dat uw gemeente de volgende verbeteringen heeft gerealiseerd: • De aandacht voor de interne controlewerkzaamheden op het gebied van rechtmatigheid en de diepgang ervan. De gemeente heeft over 2021 diepgaande interne controlewerkzaamheden ten aanzien van rechtmatigheid uitgevoerd en in het bijzonder ten aanzien van het proces van inkopen en aanbestedingen. • Het proces van de aanlevering voor de controle van de grondexploitaties is op onderdelen verbeterd. Aannames en schattingen zijn beter onderbouwd met brondocumentatie waardoor vragen uit onze controle voornamelijk inhoudelijk van aard waren en minder toezagen op het ontbreken van controledocumentatie.
Belangrijke aandachtspunten	Wij onderkennen de volgende belangrijke aandachtspunten: • Bij de controle van inkopen en aanbestedingen is voor EUR 1.255.574 aan rechtmatigheidsafwijkingen inzake Europese aanbestedingen geconstateerd. De afwijkingen ontstaan door onrechtmatige (verlengingen van) inhuurovereenkomsten en onrechtmatige overbruggingsovereenkomsten doordat de gemeente te laat heeft geconstateerd dat een looptijd de einddatum nadert en een Europese aanbestedingsprocedure opgestart dient te worden. Een deel van de onrechtmatigheden wordt veroorzaakt door het feit dat de gemeente vacatures niet heeft kunnen invullen. De gemeente is inmiddels gestart met een analyse op het huidige inkoopmodel om dergelijke onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen. • Met ingang van boekjaar 2021 voert de gemeente ten aanzien van verschillende transactiestromen interne controlewerkzaamheden op het gebied van rechtmatigheid uit. Door de aard van de werkzaamheden bestaat er een overlap tussen de door de gemeente uitgevoerde interne controlewerkzaamheden en de werkzaamheden van de externe accountant. Medio 2022 evalueren wij met de ambtelijke organisatie het proces van de jaarrekeningcontrole om de afstemming tussen de interne controlewerkzaamheden en de werkzaamheden van de externe accountant zowel qua aard als qua timing beter op elkaar af te stemmen om te komen tot een soepeler proces van de jaarrekeningcontrole. • Belangrijke afwijkingen tussen begroting en realisatie (resultaat en kengetallen). In 2021 zijn deze grotendeels te herleiden tot: - Ontwikkelingen na de Slotrapportage 2021 (overdrachten Rijk zoals de algemene uitkering); - Grondexploitatiewinsten (worden niet begroot): ramingen worden alleen bijgesteld op basis van jaarlijkse actualisatie i.h.k.v. de jaarrekening. - COVID-19 (gedeeltelijk niet begroot).

CONCEPT

Bestuurlijke samenvatting

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Financiële positie	• De financiële positie ultimo 2021 is verbeterd ten opzichte van 2020. • De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2021 bedraagt € 30,6 miljoen (2020: € 10,7 miljoen). Deze weerstandscapaciteit is hoger dan de door de gemeente Almelo onderkende en aanwezige risico's van € 11,5 miljoen (2020: € 12,5 miljoen). De weerstandsratio van 2,7 (2020: 0,9) is hoger dan de minimale gewenste weerstandsratio van 1,2 zoals vastgesteld in de Kadernota Integraal Risicomanagement en Weerstandsvermogen. • Uw jaarrekening toont wat betreft de baten en lasten een verschil tussen de begroting en realisatie, en kent een relatief hoog voordelig rekeningresultaat 2021 ad € 16,2 miljoen (2020: voordelig € 2,1 miljoen) en een positief saldo van baten en lasten ad € 30,9 miljoen (2020: voordelig € 4,9 miljoen).
Interne beheersing	• Op basis van de interim-controle 2021 hebben wij in de managementletter 2021 een aantal aandachtspunten en adviezen gerapporteerd ten aanzien van de interne beheersingsmaatregelen op het gebied van financiële verslaggeving. Onze belangrijkste bevindingen zijn met u (gemeenteraad) gedeeld, en zijn besproken in de Commissie Planning en Control van 20 december 2021. In het voorliggende accountantsverslag vindt u onze bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole. Het overall beeld is dat de gemeente actief aan de slag is gegaan met de door ons gerapporteerde bevindingen en de opvolging ervan met ons heeft gedeeld.
Betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking	• Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2021 van de gemeente Almelo hebben wij een audit verricht op de IT-beheersmaatregelen. De betrouwbaarheid van de informatievoorziening in de geautomatiseerde omgeving van de gemeente is mede afhankelijk van een goed werkend stelsel van algemene IT-beheersmaatregelen. De IT-audit 2021 heeft zich gericht op de applicaties Decade, Donau en Suite en de onderliggende databases, serves en netwerken. Bij de IT-auditwerkzaamheden is beoordeeld of de geselecteerde beheersmaatregelen in voldoende mate de risico's adresseren die een impact hebben op de betrouwbaarheid van de financiële gegevensverwerking. Wij hebben daarbij uitsluitend die beheersmaatregelen bekeken die relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole en wij rapporteren hierbij uitsluitend de daarbij geconstateerde bevindingen. Uit onze controle blijken bevindingen met een diversiteit aan impact. In onze optiek zijn de bevindingen die wij hebben vastgesteld goed oplosbaar, mits hieraan de juiste prioriteit en middelen worden toegekend. Op basis van de bevindingen concluderen wij dat de kwaliteit van de GITC op dit moment nog onvoldoende is om in het kader van de audit een systeemgerichte controleaanpak te ondersteunen. De jaarrekeningcontrole is derhalve gegevensgericht uitgevoerd.
Kwaliteit verslaggeving	• Tijdens de controle hebben wij het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsvraagstukken geëvalueerd. Hierbij valt te denken aan het proces om tot schattingen te komen, zoals bij de grondexploitatie en de voorzieningen. Wij hebben het door het college en het ambtelijk management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevings-vraagstukken en de toegepaste inschattingen goed onderbouwd en redelijk zijn, en consistent zijn gebruikt.

Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring

Onze opdracht is ongewijzigd uitgevoerd

Met de opdrachtbevestiging heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2021. Naast de opdrachtbevestiging zijn bepalend (geweest) voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).
- Het normenkader 2021, dat op 23 februari 2022 ter kennisgeving is aangeboden aan de gemeenteraad.

De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking of wijziging in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2021 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Bij de jaarrekening 2021 van de gemeente Almelo hebben wij een goedkeurende controleverklaring verstrekt

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2021 van de gemeente Almelo uitgevoerd en hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.

Wij hebben geen materiële controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot rechtmatigheid

De in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2021, zijn in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader 2021.

Op basis van onze controlewerkzaamheden en de toelichting in de jaarrekening (hoofdstuk: ‘Begrotingsrechtmatigheid’) constateren wij dat er geen sprake is van begrotingsoverschrijdingen die op grond van de kadernota meewegen in ons rechtmatigheidsoordeel.

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot SiSa

Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage 2021 geconstateerd.

Geen feitelijke niet-gecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd met betrekking tot de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Wij hebben tijdens onze controle geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd groter dan onze rapporteringsdrempel, die van invloed zijn op de WNT. Voor de controle van de WNT hebben wij specialisten ingezet.

Er zijn geen belangrijke wijzigingen in de verslaggevingsregels

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de resultaten van uw gemeente. Daarnaast vereisen zij van het management het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente zijn uiteengezet in de toelichting op de jaarrekening 2021, onder ‘Waarderingsgrondslagen’.

Wij hebben het door het college en het ambtelijk management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingspraktijken geëvalueerd, en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij zijn van mening dat de verslaggevings-vraagstukken en de toegepaste inschattingen goed onderbouwd en redelijk zijn, en consistent zijn gebruikt.

concept

Bestuurlijke samenvatting

Onze belangrijkste conclusies als basis voor de controleverklaring

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Almelo

Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar zuster- en/of dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectievelijke zuster- en/of dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging is te vinden in Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging.

De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening 2021.

De grondslagen zijn toegepast met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De grondslagen zijn aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.

De jaarstukken 2021 van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag 2021 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- De jaarrekening 2021 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten met toelichting en de SiSa-bijlage).

De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (over onder andere weerstandsvermogen en risicobeheersing, bedrijfsvoering en verbonden partijen) het jaarverslag.

Op basis van de Nederlandse wetgeving en de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NVCOS) 720 is de accountant verplicht bepaalde werkzaamheden uit te voeren met betrekking tot het jaarverslag en de andere informatie die in de jaarstukken is opgenomen. Als onderdeel van dit vereiste hebben wij de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag de vereiste informatie bevat op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en artikel 26 BBV.
- Wij hebben, voor zover wij kunnen beoordelen, vastgesteld dat de verklaringen van het college van burgemeester en wethouders in het jaarverslag, en de andere informatie zoals opgenomen in de jaarstukken, verenigbaar zijn met de beweringen en verklaringen die in de jaarrekening zijn opgenomen.
- Wij hebben vastgesteld dat de verklaringen in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.

CONCEPT

Bevindingen jaarrekening

De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

De vermogenspositie van uw gemeente is verbeterd

Het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, maakt een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming.

Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten over het boekjaar 2021 bedraagt € 30,9 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 14,7 miljoen in de reserves gestort, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2021 circa € 16,2 miljoen voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het overzicht hiernaast hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2021 circa 19,0% van het balanstotaal (ultimo 2020: 9,4% van het balanstotaal) en is verbeterd ten opzichte van 2020.

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar is weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemming. Deze tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de onttrekkingen aan en stortingen in reserves gedurende het boekjaar. Deze mutaties in reserves vinden plaats op basis van door de gemeenteraad genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de eerdere politieke besluitvorming.

Wat het voorgaande concreet betekent voor uw gemeente hebben wij in het overzicht hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen (x € 1.000)	2021	2020	2019
Eigen vermogen per 1 januari	**30.604**	**25.707**	**16.910**
Tussentijdse resultaatbestemming	14.731	2.787	5.478
Gerealiseerd resultaat	16.193	2.110	3.319
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	**30.924**	**4.897**	**8.797**
Eigen vermogen per 31 december	**61.528**	**30.604**	**25.707**

Exploitatieresultaat (x € 1.000)	
Totale baten	317.802
Totale lasten	-/- 286.878
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	**30.924**
Af: stortingen in reserves	-/- 23.117
Bij: onttrekkingen aan reserves	8.386
Saldo mutaties reserves	-/- 14.731
Gerealiseerd resultaat	**16.193**

CONCEPT

De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

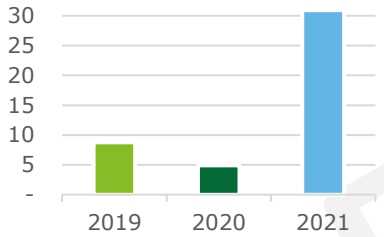
Het overzicht van baten en lasten over het boekjaar 2021 laat een voordelig gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten van € 30,924 miljoen zien, ten opzichte van een begroot voordelig saldo van € 18,753 miljoen (begroting na wijziging).

De jaarrekening 2021 sluit – na verwerking van de mutaties in reserves – met een voordelig gerealiseerd resultaat van circa € 16,193 miljoen.

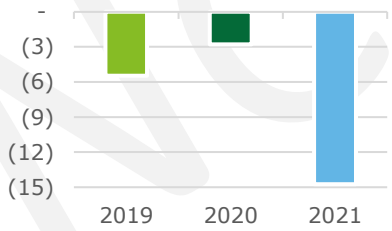
In de programmaverantwoording geeft het college op taakveldniveau op hoofdlijnen een verklaring voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging.

De gemeente heeft de belangrijkste verschillen toegelicht en heeft de financiële impact ervan in kaart gebracht. In de paragraaf Begrotingsrechtmatigheid van onze rapportage gaan wij nader in op de verschillen tussen de begrote en de werkelijke lasten in het kader van de begrotingsrechtmatigheid.

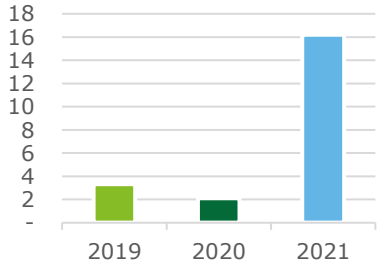
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten (x € 1 miljoen)

Mutaties in reserves (x € 1 miljoen)

Gerealiseerd resultaat (x € 1 miljoen)

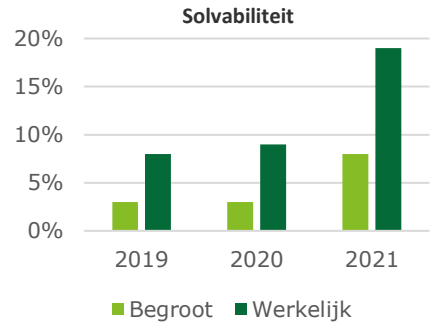

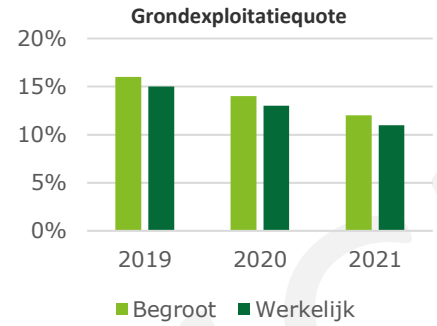
CONCEPT

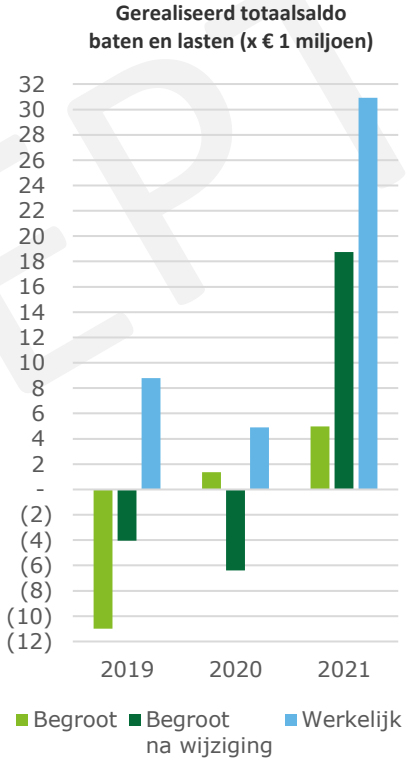
De financiële positie van uw gemeente

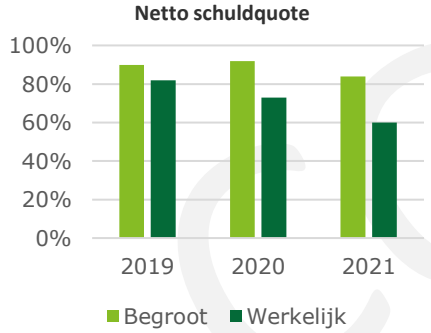
Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

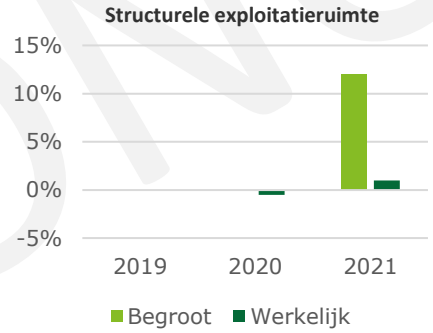
Kengetallen voor gemeente Almelo (begroot en werkelijk over de periode 2019-2021)

CONCEPT

De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

Voorspellende waarde van uw begroting

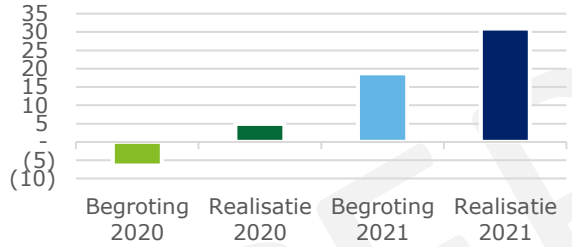
De jaarrekening 2021 sluit met een positief gerealiseerd resultaat van circa € 16,193 miljoen (begroot: 4,598 miljoen). De verschillen tussen begroting en realisatie zijn grotendeels te herleiden tot:

- Ontwikkelingen na de Slotrapportage 2021 (overdrachten Rijk zoals de algemene uitkering);
- Grondexploitatiewinsten (worden niet begroot): ramingen worden alleen bijgesteld op basis van jaarlijkse actualisatie i.h.k.v. de jaarrekening;
- COVID-19 (gedeeltelijk niet begroot).

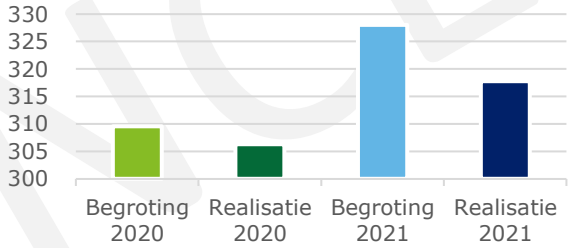
De begroting is voor uw gemeente een belangrijk sturingsinstrument. Het is een kaderstellend document waarmee de gemeenteraad financiële en beleidsmatige kaders vaststelt waar aan het college uitvoering geeft. De gemeenteraad heeft de focus gelegd op het realiseren van de gestelde doelen. De realiteit hiervan is echter dat de balans met de beschikbare capaciteit en mogelijkheden precair is. Het blijft daarom van groot belang om bij de totstandkoming van uw begroting voldoende aandacht te houden voor een realistisch tijdspad en uitvoeringsplan waar het gaat om de realisatie van de ambities voor uw stad.

Uw organisatie is zich bewust van deze problematiek. In dit licht adviseren wij u dit nader te evalueren en eventueel maatregelen te nemen om de voorspellende waarde van de begroting van zowel de investeringen als de baten en lasten en de uitvoeringskracht ervan dichter bij elkaar te brengen.

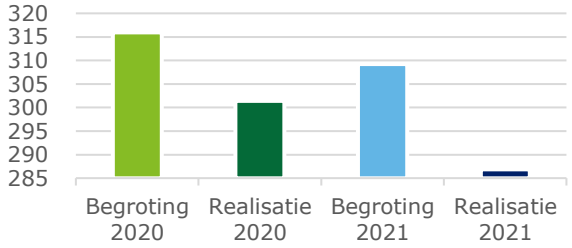
Saldo baten en lasten | Begroting vs realisatie (x € 1 miljoen)

Baten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves) (x € 1 miljoen)

Lasten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves) (x € 1 miljoen)

CONCEPT

De financiële positie van uw gemeente

Samenvatting ontwikkelingen in vermogen en resultaat van uw gemeente

Het weerstandsvermogen is toegenomen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de door de gemeente geschatte risico's. Beiden zijn gemuteerd in 2021; de ratio weerstandsvermogen is toegenomen van 0,9 eind 2020 naar 2,7 eind 2021.

Beschikbare weerstandscapaciteit

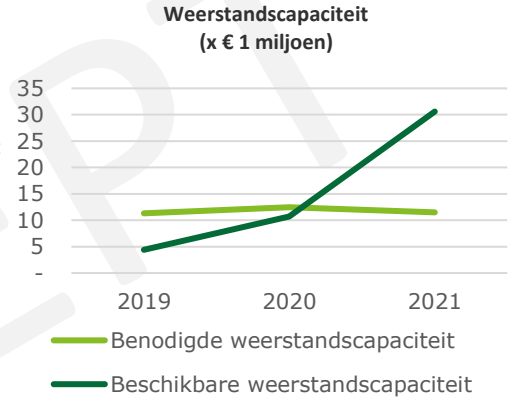
De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 30,6 miljoen (2020: € 10,7 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is toegenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

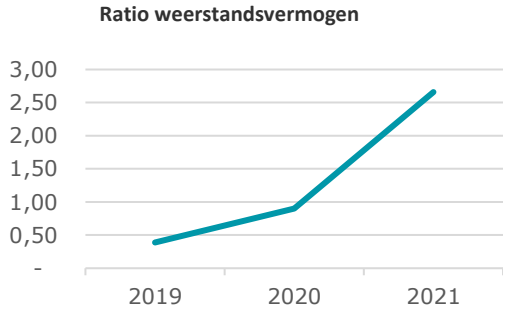
Benodigde weerstandscapaciteit

De inventarisatie van risico's – die in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag is opgenomen – geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een schatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet, om daarmee de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij geeft het college een doorlopend inzicht in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en is vermeld welke risico's zijn vervallen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook is een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de belangrijkste risico's. Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 11,5 miljoen (2020: € 12,5 miljoen). Ten opzichte van 2020 is hiermee sprake van een afname van de gekwantificeerde risico's met € 1,0 miljoen.

Uw weerstandscapaciteit van € 30,6 miljoen is toereikend in relatie tot de berekende risico's van € 11,5 miljoen. Dit heeft het college inhoudelijk nader toegelicht in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag.

De weerstandsratio van 2,7 (2020: 0,9) is hoger dan de minimale gewenste weerstandsratio van 1,2 zoals vastgesteld in de Kadernota Integraal Risicomanagement en Weerstandsvermogen.

CONCEPT

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

De voorraad onderhanden werk

De balanspost met de belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie (grondexploitatie). Deze balanspost is door het saldo ultimo 2021 ad € 35,6 miljoen relevant voor de accountantscontrole, maar ook door de schattingen die een rol spelen bij het ramen van de in 2022 e.v. nog te realiseren baten ad € 67 miljoen en lasten ad € 27 miljoen. De nog te realiseren baten en lasten vormen samen met de boekwaarde de basis voor de waardering in de jaarrekening, oftewel het verwachte resultaat bij afsluiting van de projecten. Dit leidt tot een voorziening indien het college verwacht dat het project verlieslatend is en tot (tussentijdse) winstneming bij een verwachte winst. Voor de waardering van grondexploitatie dient de gemeente per individueel project te bepalen of de gemeente de boekwaarde plus de in de toekomst nog te realiseren kosten en opbrengsten, naar beste schatting, terugverdient. Ultimo 2021 gaat het om 8 individuele projecten.

De gemeente Almelo schat ultimo 2021 in dat de totale omvang van de niet terug te verdienen kosten op de gehele grondexploitatie circa € 28,105 miljoen bedraagt (2020: € 32 miljoen). Hiervoor is een voorziening getroffen. Deze voorziening is voor EUR 27,778 miljoen op de activazijde in mindering gebracht en voor EUR 0,327 credit op de balans opgenomen onder de voorzieningen.

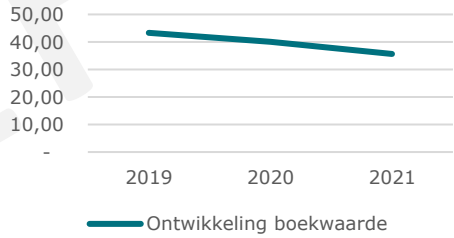
Het controleproces van de waardering van de voorraad onderhanden werk

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot vijf P's:

- Planning: is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt. Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- Programmering: in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse gemaakt van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavels, appartementen, etc.) in de projecten, in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- Prijs: de verkoopprijzen van woningen, en dus van grond, hebben langere tijd onder druk gestaan. Deze situatie is omgeslagen in een grote vraag naar woningen en grond, waardoor de grondprijs zich in een hoog tempo in positieve zin ontwikkelt. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke grondprijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de positieve marktontwikkelingen?
- Plankosten: door de toenemende vraag naar woningen en dus naar bouwcapaciteit is sprake van een toenemende stijging van de bouwkosten. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke prijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de hierbij horende prijsontwikkelingen?
- Parameters: zijn de parameters voor kosten en opbrengstenstijgingen opportuun, beredeneerd vanuit de huidige situatie en de best mogelijke inschatting van de toekomstige ontwikkeling van de grondprijzen en de plankosten?

De 5 P's vormen de basis voor de actualisatie van de grondexploitaties zoals opgenomen in uw paragraaf 'Grondbeleid'.

Totale boekwaarde bouwgronden in exploitatie (x € 1 miljoen)

Uit deze figuur blijkt dat de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie in 2021 is afgenomen. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn gerealiseerde opbrengsten van EUR 16 miljoen waar investeringen ad EUR 5 miljoen tegenover staan.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

Bij onze beoordeling van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen voor het actualiseren van de grondexploitaties – vooral de uitgangspunten voor planning (fasering), programmering en prijsbeleid, maar ook de parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en de gehanteerde rekenrente (rente-omslagmethode), hebben wij het volgende in overweging genomen:

- Of de afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken, onderling afhankelijk en intern consistent zijn, en of de veronderstellingen redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd.
- Of de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op passende wijze weerspiegelen, met andere woorden: is er consistentie met de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden in/bij de gemeente?
- Of de veronderstellingen aansluiten op de (vastgestelde) plannen (besluiten) van de raad.
- Of de veronderstellingen consistent zijn met de ervaringscijfers van de gemeente (met andere woorden: is historische informatie representatief voor toekomstige situaties?).

De grondexploitaties zijn door het college voor de jaarrekening 2021 opnieuw doorgerekend (geactualiseerd), en waar nodig zijn de verwachtingen bijgesteld, waarmee tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd, en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening noodzakelijk is.

Tussentijdse winstneming

In juli 2019 heeft de commissie BBV de notitie ‘Grondbeleid in begroting en jaarstukken’ gepubliceerd. Hierin is opgenomen dat gemeente voor tussentijdse winstneming de ‘Percentage Of Completion methode’ (POC-methode) moeten toepassen. Hierbij geldt dat gemeenten, indien aan een aantal voorwaarden is voldaan, tussentijds winst moeten nemen.

Voor het toepassen van de POC-methode is het van belang dat uw gemeente het resultaat betrouwbaar kan schatten. Ook moet er sprake zijn van verkochte grond en gerealiseerde kosten.

Op grond van de POC-methode heeft uw gemeente in het boekjaar 2021 voor € 5,4 miljoen aan tussentijdse winst genomen op de grondexploitatie (2020: € 1,5 miljoen).

Belangrijkste bevindingen inzake waardering grondexploitaties

Als onderdeel van de controle van de waardering van de bouwgronden in exploitatie voeren wij een risicoanalyse uit ter bepaling van het risicoprofiel van de individuele grondexploitaties en de hierdoor bestaande kans op een materiële fout in de waardering ervan. Hierbij betrekken wij de huidige boekwaarde, het geprognosticeerde resultaat, en de aard en omvang van de nog te realiseren baten en lasten (liggen hier bijvoorbeeld al contracten of overeenkomsten aan ten grondslag of niet).

Naast de hiervoor genoemde elementen spelen bij de risicoclassificatie van de individuele projecten ook de aard van het project, de programmering en de doorlooptijd een belangrijke rol.

Zo zorgt binnenstedelijke herstructurering normaliter voor een grotere complexiteit, doordat de gemeente de bestaande ruimte herontwikkelt en dit type projecten hierdoor (financieel gezien) gevoeliger is voor risico’s dan volledig nieuw uit te leggen locaties. Een langere doorlooptijd van de projecten zorgt voor een hoger risicoprofiel, doordat de schatting van kosten en opbrengsten van de projecten subjectiever is naarmate de doorlooptijd toeneemt.

Op grond van onze risicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat de grondexploitaties Rhijnbeek, Bedrijvenpark Twente Noord (bedrijventerreinen) en Almelo Noord Oost (woningbouw) de belangrijkste projecten binnen uw gemeente zijn. Deze hebben wij voor onze controle op deelcomplexniveau geanalyseerd en geselecteerd voor nadere controle.

Van deze (deel)projecten hebben wij de aannemelijkheid van de nog te realiseren kosten en opbrengsten getoetst en is tevens de getroffen verliesvoorziening of de verantwoorde (tussentijdse) winstneming gecontroleerd. Bij het controleren van de grondexploitaties hebben wij eveneens de methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving binnen de grondexploitaties geëvalueerd.

.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2021 zijn verwerkt, zijn door ons getoetst en als aannemelijk aangemerkt

Wij hebben op grond van de door ons verrichte werkzaamheden inzake de waardering van de grondexploitaties vastgesteld dat uw gemeente:

- Beschikt over actuele ramingen van de nog te realiseren baten en lasten
- Beschikt over een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten in de grondexploitaties
- Externe deskundigheid heeft ingeschakeld ter onderbouwing van de geraamde grondprijzen en grondopbrengsten
- Een niet onaannemelijk niveau heeft bepaald van de nog te maken plan- en civiele kosten.

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2021 zijn verwerkt, zijn door ons getoetst en als aannemelijk aangemerkt.

Verder merken wij volledigheidshalve op dat wij voor de waardering van de grondexploitatie per 31 december 2021 de per die datum vastgestelde projectkaders en genomen besluiten betrokken hebben bij de controle van de waardering. Er is geen rekening gehouden met de effecten van eventuele toekomstige, nog vast te stellen, ambities van uw gemeente.

CONCEPT

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsoverschrijdingen zijn adequaat toegelicht in de jaarrekening

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij een controle uitgevoerd op de begrotingsrechtmatigheid. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moet de gemeenteraad zelf nader invullen en concretiseren. Dit gebeurt met het vaststellen van de begroting en via de financiële verordening ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de lasten binnen de begroting blijven en het college belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de gemeenteraad, zodat zij hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat het college inbreuk maakt op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de Commissie BBV. Het overschrijden van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft de accountant niet in alle gevallen mee te wegen in zijn rechtmatigheidsoordeel. De kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen en zijn in te delen in de categorieën als genoemd in de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV.

Voor de begrotingsrechtmatigheid kijken wij naar de lastenoverschrijdingen per hoofdtaakveld. De raad heeft een achttal programma's vastgesteld. Uit de jaarrekening 2021 blijkt dat geen sprake is van een begrotingsoverschrijding groter dan de rapporteringstolerantie.

Kredietoverschrijdingen

Kredietoverschrijdingen vereisen conform de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV – vergelijkbaar met kostenoverschrijdingen in het overzicht van baten en lasten – autorisatie van de gemeenteraad. Afspraken hierover tussen de gemeenteraad en het college kunnen zij nader vastleggen in de financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet.

In het jaarverslag is in bijlage *5.3 Kredietenverslag* een overzicht opgenomen met toegekende kredieten en de gerealiseerde investeringen in 2021. Uit dit overzicht blijken geen kredietoverschrijdingen op individueel projectniveau groter dan de rapporteringstolerantie (ad EUR 150.000).

CONCEPT

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Fraude, integriteit, en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Bij onze controle vragen wij u jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude of het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, en de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad. Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over fraude en integriteit, en de stappen die uw gemeente hierin heeft gezet. De gemeente gaat hier in 2022 verder aan de slag met de doorontwikkeling van integraal risicomanagement, waarbij ook specifiek aandacht zal zijn voor projectrisico's en de beheersmaatregelen. Ook geeft de gemeente aan dat er aandacht blijft voor de betrokkenheid van de proceseigenaren en het doorlopend actualiseren van de risicoanalyse.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico en geen aanwijzingen voor fraude

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college, inclusief het invoeren en onderhouden van interne beheersingsmaatregelen voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Fraude en integriteit

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen. Wij hebben op basis van onze controle en de besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd.

CONCEPT

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Overige bevindingen

Naleving van de Europese aanbestedingsregels

Uw gemeente voert in het kader van de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels jaarlijks een uitgebreide 'spendanalyse' uit, die in samenspraak met ons tot stand komt en waarbij de organisatie voorbereidende werkzaamheden uitvoert op basis van onze selecties. Over boekjaar 2021 zijn deze interne controlewerkzaamheden door de gemeente ten opzichte van voorgaand jaar met meer diepgang uitgevoerd. Als gevolg van deze diepgaandere interne controlewerkzaamheden in combinatie met een toename van het aantal en de omvang van inhuur-overeenkomsten is de totale geconstateerde onrechtmatigheid op het gebied van Europees aanbesteden hoger dan in voorgaande jaren. Bij de controle is een totaalbedrag ad EUR 1.255.574 aan onrechtmatigheden geconstateerd. Dit bedrag is opgebouwd uit EUR 727.718 aan bekende fouten en leidt geëxtrapoleerd (doordat met steekproeven wordt gewerkt) tot een totale afwijking ad EUR 1.255.574.

De bekende fout ad EUR 727.718 is als volgt te specificeren:

1) Onrechtmatige inhuurovereenkomsten die reeds in de foutenevaluatie van voorgaand jaar zijn geconstateerd maar in 2021 nog steeds doorlopen: EUR 236.840.
2) Onrechtmatige inhuurovereenkomsten die voorgaande jaren nog niet zijn geconstateerd en in 2021 doorlopen of in 2021 onrechtmatig zijn verlengd: EUR 299.705.
3) Onrechtmatige inhuurovereenkomsten die in 2021 zijn aangegaan en geconstateerd: EUR 136.717.
4) Overige waarbij de gemeente te laat heeft gesignaleerd dat een Europese aanbestedingsprocedure opgestart moest worden en waarbij een overbruggingsovereenkomst ook te laat is opgesteld en hierdoor onrechtmatig is: EUR 54.456.

De aard van de rechtmatigheidsafwijkingen is tweeledig:

a) Onrechtmatigheden op het gebied van inhuurovereenkomsten. Aangezien een groot deel van de onrechtmatige inkopen in 2021 volgt vanuit onrechtmatige inkoopcontracten, adviseren wij u nogmaals om in het systeem (of als onderdeel van het inkoopstartformulier) in te regelen dat bij een voorgenomen inhuuropdracht de medewerkers van de P&O-afdeling wordt betrokken. Zij hebben centraal zicht op gemeentebrede inhuur, de contractvoorwaarden en de totale opdrachtwaarde op grond waarvan de geschikte aanbestedings-procedure kan worden geselecteerd. De gemeente heeft in het voorjaar 2022 reeds een start gemaakt met het herstellen van een deel van de onrechtmatige inhuurovereenkomsten door deze formeel te beëindigen. De gemeente verwacht de totale analyse (inclusief het nemen van eventuele herstelacties) op korte termijn af te ronden.

b) Onrechtmatigheden doordat de gemeente te laat heeft gesignaleerd dat een Europese aanbeste-dingsprocedure opgestart diende te worden. Om inzicht te houden in de looptijd (en einddata) van contracten, adviseren wij u een organisatiebrede verplichtingenadministratie en aanbestedings-kalender te implementeren waarbij er een signaal de organisatie in wordt gestuurd als er acties moeten worden ondernomen om tijdig een aflopende overeenkomst rechtmatig in de markt te zetten. De gemeente heeft aangegeven inmiddels te zijn gestart met een organisatiebrede aanpak. Een plan van aanpak voor een verplichtingen-administratie is inmiddels goedgekeurd door het Centraal Management Team (CMT). Verder is de gemeente bezig met een algehele analyse van het huidige inkoopmodel om vast te stellen waar deze verder verbeterd kan worden. Wij bevelen u aan om de adviezen ten aanzien van inkoop en aanbestedingen die wij in de managementletter hebben opgenomen te betrekken in de evaluatie.

Sociaal domein | Zorg in Natura

In de jaarrekening is voor circa EUR 50,8 miljoen (2020: EUR 52,4 miljoen) aan bestedingen zorg in natura verantwoord. Net als voorgaande jaren is de gemeente niet volledig afhankelijk van de productieverantwoordingen van zorgaanbieders, maar heeft zij een combinatie aan interne controlewerkzaamheden uitgevoerd om voldoende zekerheid te verkrijgen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de verantwoorde lasten.

Als onderdeel van de interne beheersing maakt de gemeente jaarlijks wel aansluiting tussen de verantwoorde lasten zorg in natura volgens de administratie van de gemeente en de productie die de zorgaanbieders hebben opgenomen in de (gewaarmerkte) productieverantwoordingen. De combinatie van werkzaamheden die de gemeente uitvoert leidt ertoe dat de jaarrekening 2021 een nauwkeurige inschatting bevat van de totale lasten (inclusief de Nog te betalen bedragen over jaar T in jaar T +1) zorg in natura. Ten aanzien van de prestatielevering heeft de gemeente ook een mix aan interne beheersmaatregelen geïmplementeerd om zelfstandig te kunnen concluderen dat de levering van de gedeclareerde zorg aannemelijk is, zoals het herbeoordelen van afgegeven indicaties (evalueren of beoogde effecten zijn behaald), inzet Sociale Recherche Twente als toezichthouder Wmo, preventief toezicht zorginstellingen ZIN beschermd wonen (screening en bedrijfsbezoeken), onderzoeken Sociale recherche op basis van signalen over zorgaanbieders van inwoners, gemeentemedewerkers en de Sociale Verzekeringsbank (repressief), evalueren klachten via de klachtenprocedure DNO/Gemeente Almelo en 'Overijsselse Ombudsman, cliëntervaringsonderzoeken, evalueren onderzoeksrapporten Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd, evalueren controleverklaringen bij productieverantwoordingen en het eigen bijdrage proces.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Overige bevindingen

Sociaal domein | Persoonsgebonden budgetten

De PGB-bestedingen zijn (verplicht) belegd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De accountant van de SVB heeft – net als in voorgaande jaren – bij de PGB-verantwoordingen voor Jeugd en Wmo over 2021 een controleverklaring met beperking verstrekt. De PGB-bestedingen over 2021 bedragen circa € 2,3 miljoen (2020: € 3,0 miljoen).

Uw organisatie voert – in aanvulling op de controleverklaring van de SVB - aanvullende interne controles uit om zekerheid te verkrijgen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de PGB-bestedingen (zie ook toelichting prestatielevering bij zorg in natura, grotendeels ook betrekking op persoonsgebonden budgetten)

Met de getroffen beheersmaatregelen en uitgevoerde interne controles is voor de PGB-bestedingen over 2021 voldoende zekerheid verkregen wat betreft zowel de getrouwheid als rechtmatigheid van deze bestedingen.

Sociaal domein | Gevolgen corona

Wij hebben in de management 2021 gerapporteerd over de bijzondere gevolgen van corona voor het sociaal domein. Hieronder voorzien wij u van een beknopte actualisatie. De financiële gevolgen voor de gemeente zien toe op de volgende onderdelen:

- Continueren van reguliere zorg: Voor zover mogelijk hebben de zorgverleners de reguliere zorg gecontinueerd en volstaat ter zake de interne beheersing die in afgelopen jaren voldoende heeft gefunctioneerd.
- Leveren van alternatieve zorg: Voor zover zorgleveranciers de reguliere zorg niet konden continueren, mochten zij alternatieve zorg leveren. De verantwoording en afrekening hiervan vindt op dezelfde wijze plaats als de afrekening van reguliere zorg.
- Verstrekken van continuïteitsbijdragen: over 2021 zijn geen continuïteitsbijdragen verstrekt. Wel echter vergoedingen voor meerkosten.
- Wij merken op dat de gemeente voldoende (extra) interne beheersmaatregelen heeft getroffen om de zorgverlening te continueren, en de (mogelijke) financiële effecten van corona voor het sociaal domein in beeld te brengen en te beheersen. Dit blijkt uit het feit dat de zorg is gecontinueerd en de verzoeken voor en de omvang van continuïteitsbijdragen en meerkosten corona qua omvang beperkt zijn.

COVID-19

Wij sommen hier de belangrijkste effecten op die het coronavirus heeft (gehad) op de jaarrekening 2021 van uw gemeente:

- Waardering vorderingen: als gevolg van financiële problemen of tekorten bij debiteuren en andere soorten schuldenaars bestaat er een toegenomen risico op het niet ontvangen van vorderingen. Wij hebben de invorderingsrisico's, en daarmee de waardering van de vorderingen, gecontroleerd, en merken op dat er vooralsnog geen sprake is of zou moeten zijn van grote mutaties in de voorziening voor oninbare vorderingen.
- Subsidieverstrekkingen: uw college is in bepaalde gevallen niet overgegaan tot het terugvorderen van subsidies (in gevallen waarin de prestatie door de effecten van/maatregelen vanwege corona niet (geheel) geleverd is). De gemeenteraad is hierover geïnformeerd. Dit houdt in dat, ondanks het feit dat de gesubsidieerde instellingen niet alle prestaties hebben geleverd, het college de subsidies op basis van dit besluit kan vaststellen en wij deze subsidies daarmee als rechtmatig vastgesteld beschouwen.
- Tozo: één van de maatregelen die het kabinet (heeft) gebruikt om ondernemers te steunen tijdens de coronacrisis is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). De gemeente heeft de uitvoering van deze regeling uitbesteed aan ROZ-groep. De accountant van ROZ-groep heeft de SiSa-bijlage met de Tozo bestedingen en baten gecontroleerd. Als onderdeel van de controle van de SiSa-bijlage van de gemeente hebben wij een dossierreview uitgevoerd bij de accountant van ROZ-groep. Uit de verantwoording aan de gemeente blijken geen bijzonderheden met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid van de transactiestromen gerelateerd aan de Tozo.
- De Nota verwachtingen accountantscontrole schrijft daarnaast voor dat wij een kwalitatieve toets moeten verrichten op uw beleid inzake Misbruik en Oneigenlijk (M&O) beleid voor de Tozo-regeling. Wij stellen vast dat uw gemeente een M&O-beleid heeft vastgesteld met daarin de getroffen interne beheersmaatregelen, zoals de controle achteraf, en de wijze waarop u gebruikmaakt van het Inlichtingenbureau. Wij hebben vastgesteld dat uw gemeente het M&O-beleid heeft nageleefd, waarmee is voldaan aan deze kwalitatieve vereiste.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Overige bevindingen

Kwaliteit en transparantie van de jaarstukken

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat uw jaarstukken 2021 voldoen aan de vereisten uit het BBV. Wij hebben bij onze werkzaamheden de jaarstukken integraal doorgenomen en hebben daarbij – naast de verenigbaarheid van jaarverslag en jaarrekening – vanuit het belang en begrip van de gebruikers van de jaarstukken vooral gelet op de toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de daarin opgenomen toelichtingen en analyses. Medio 2022 evalueren wij het proces van de jaarrekeningcontrole met de gemeente om de afstemming tussen de interne controlewerkzaamheden en de werkzaamheden van de externe accountant zowel qua aard als qua timing beter op elkaar af te stemmen.

CONCEPT

Interne beheersing

Interne beheersing

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2021

Managementletter 2021, toegespitst op de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2021 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle was primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid en rechtmatigheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Voor de bevindingen van de interim-controle verwijzen wij naar onze managementletter 2021 van 21 december 2021.

In de managementletter hebben wij een aantal aandachtspunten richting de jaarrekening 2021 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd. Voor zover de opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.

Inkopen en aanbestedingen

De gemeente Almelo maakt gebruik van een inkoopmodel waarbij tactische inkopers en bestellers decentraal zijn gepositioneerd. De afspraken en preventieve en dectectieve interne beheersmaatregelen op het gebied van inkopen en aanbestedingen (zoals het gebruik van een inkoopstartformulier of projectstartarchitectuur (I&A) om te komen tot de juiste aanbestedingsprocedure) zijn centraal vastgelegd in Beleid en handboeken en opgenomen in Kennisnet.

Een belangrijk onderdeel om interne beheersmaatregelen effectief te laten werken is dat medewerkers zich bewust zijn van werkafspraken en de te volgen processen. In de managementletter hebben wij een drietal adviezen meegegeven ten aanzien van inkoop- en aanbestedingen. De gemeente heeft inmiddels een start gemaakt met de follow-up van de aanbevelingen. Inmiddels is het plan van aanpak voor een verplichtingenadministratie goedgekeurd door het Centraal Management Team (CMT). Het stappenplan om te komen tot een organisatiebrede aanpak is ook in het plan van aanpak opgenomen. De gemeente heeft aangegeven de overige adviezen mee te nemen in de totale analyse op het huidige inkoopmodel waarvoor in het tweede kwartaal van 2022 een eerste opzet wordt gemaakt.

Voor een verdere toelichting omtrent de geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen op het gebied van Europese aanbestedingen refereren wij naar hoofdstuk Belangrijkste bevindingen uit onze controle.

Actualiseren treasurystatuut

Op 12 juli 2016 heeft de gemeenteraad het Treasurystatuut 2016 gemeente Almelo vastgesteld. In artikel 13 van het statuut is opgenomen dat de treasurer één keer per vier jaar het treasurystatuut aan de gemeenteraad aanbiedt. Tijdens de interim-controle hebben wij vernomen dat dit sinds 2016 niet is gebeurd. In december 2021 heeft de gemeente aangegeven begin 2022 een evaluatie op te starten met betrekking tot het actualiseren van het treasurystatuut.

De gemeente heeft voorbereidingen getroffen voor het actualiseren van het treasurybeleid. Aanvullend worden de beleidskaders (leningen en garanties/ subsidie oefenveldverlichting/ lening nieuwbouw clubgebouw en beleidskaders buitensportaccomodaties) hierbij meegenomen. Het doel is om dit in het tweede halfjaar van 2022 met betrokkenheid van de raad voor te bereiden voor besluitvorming door college en raad.

Memoriaalboekingen

In het proces van boeken van memoriaalboekingen is conform procesopzet sprake van controletechnische functiescheiding tussen het aanleveren van memoriaalboekingen, de inhoudelijke controle op de aanlevering en het boeken in de financiële administratie. De inhoudelijke controle op de voorgestelde boeking is zichtbaar aan de hand van een bevestiging per mail. De controletechnische functiescheiding in het proces van boeken van memoriaalboekingen is niet ingeregeld aan de hand van een digitale workflow. In theorie bestaat het risico dat een memoriaalboeking is ingevoerd waar geen inhoudelijke controle op heeft plaatsgevonden.

De gemeente is voornemens om de controle op de memoriaalboekingen in de eerste lijn te organiseren conform het vierogenprincipe op basis van een steekproef. Aanvullend voert de gemeente op basis van een steekproef interne controlewerkzaamheden achteraf uit om vast te stellen of de geselecteerde memoriaalboekingen getrouw en rechtmatig zijn. De interne controle over 2021 is op moment van schrijven van dit accountantsverslag nog niet definitief afgerond. We adviseren u om interne controlewerkzaamheden periodiek uit te voeren zodat eventuele herstelacties tijdig kunnen worden genomen.

Interne beheersing

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2021

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2021 van de gemeente Almelo hebben wij een audit verricht op de IT-beheersmaatregelen. De betrouwbaarheid van de informatievoorziening in de geautomatiseerde omgeving van de gemeente is mede afhankelijk van een goed werkend stelsel van algemene IT-beheersmaatregelen. De IT-audit 2021 heeft zich gericht op de volgende elementen:

- Applicatie Decade (Oracle Database, Linux Server en netwerk Windows AD)
- Applicatie Donau (Oracle Database, Linux Server en netwerk Windows AD)
- Applicatie Suites (Oracle Database, Linux Server en netwerk Windows AD)

Wij hebben werkzaamheden verricht omtrent de opzet, het bestaan en de werking van de General IT Controls ("GITC") binnen de IT-omgeving van de gemeente Almelo. In onze beoordeling van de GITC hebben wij beheersmaatregelen binnen de volgende drie deelgebieden getoetst:

- Toegangsbeveiliging: beheersmaatregelen die verzekeren dat enkel geautoriseerde personen toegang hebben tot de IT-systemen, en enkel voor zover dat benodigd is uit hoofde van de functie.
- Wijzigingsbeheer: beheersmaatregelen die verzekeren dat enkel geautoriseerde wijzigingen worden doorgevoerd en dat deze wijzigingen op een adequate wijze zijn getest voordat ze naar productie worden gebracht.
- Datacenter en netwerkoperaties: beheersmaatregelen die verzekeren dat geautomatiseerde gegevensverwerking en opslag op betrouwbare wijze plaatsvindt.

Bij de IT-auditwerkzaamheden is beoordeeld of de geselecteerde beheersmaatregelen in voldoende mate de risico's adresseren die een impact hebben op de betrouwbaarheid van de financiële gegevensverwerking. Wij hebben daarbij uitsluitend die beheersmaatregelen bekeken die relevant zijn in het kader van de jaarrekeningcontrole en wij rapporteren hierbij uitsluitend de daarbij geconstateerde bevindingen.

Uit onze controle blijken bevindingen met een diversiteit aan impact. 60% betreft bevindingen met de risico-classificatie hoog. Deze zouden dan ook een hoge prioriteit moeten krijgen bij het oplossen ervan. In onze optiek zijn de bevindingen die wij hebben vastgesteld goed oplosbaar, mits hieraan de juiste prioriteit en middelen worden toegekend. Op basis van de bevindingen concluderen wij dat de kwaliteit van de GITC op dit moment nog onvoldoende is om in het kader van de audit een systeemgerichte controleaanpak te ondersteunen. De jaarrekeningcontrole is derhalve gegevensgericht uitgevoerd.

In onze optiek zijn de belangrijkste acties:

- Het implementeren van een proces voor een periodieke review van gebruikersrechten voor Decade, Donau & Suites. (Bevinding 1, 4 en 5)
- Het implementeren van een proces voor het toekennen van geautoriseerde rechten binnen Suites. (Bevinding 2)
- Het formeel vaststellen van een autorisatiematrix voor Suites. (Bevinding 3)
- Het tijdig intrekken van toegangsrechten of het deactiveren van accounts binnen Decade, Donau, Suites & Windows AD. (Bevinding 6)
- De toegekende hoge rechten voor Decade, Donau & Suites te beperken. (Bevinding 7)
- Het implementeren van een proces rondom het gebruik van Keepass. (Bevinding 8)
- Het updaten van het wachtwoordbeleid en het implementeren van de vereiste wachtwoordparameters op applicatie-, database- en netwerkniveau. (Bevinding 9)

Alle detailbevindingen zijn opgenomen in de rapportage *IT-audit observaties 2021* die gedeeld is met het college van burgemeester en wethouders en de ambtelijke organisatie.

Ten slotte hebben wij als onderdeel van de IT-audit werkzaamheden een gesprek gevoerd met de Chief Information Security Officer (CISO) van de gemeente Almelo en inzicht verkregen hoe de gemeente Almelo de cyberrisico's beheerst op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Hieruit blijkt onder andere dat er nog geen cybersecuritybeleid beschikbaar is. Daarnaast zijn de rollen en verantwoordelijkheden bij eventuele cyberincidenten nog niet belegd. Op basis van de vijf fasen binnen cybersecurity is de beheersing van de cybersecurity-risico's binnen de gemeente Almelo geëvalueerd. De aanbevelingen hiervoor zijn opgenomen in bijlage I van de rapportage *IT-audit observaties 2021.*

Overige aangelegenheden

Overige aangelegenheden

Samenvatting overige aangelegenheden en bepaalde vereiste communicaties

Onze communicatie met het management

Wij hebben het management ter confirmatie een aantal schriftelijke bevestigingen gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij hebben van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Geen meningsverschil met het college en het ambtelijk management of beperking in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management geweest en er waren geen beperkingen tijdens het uitvoeren van onze controle.

Naar onze mening is ons bij het uitvoeren van onze controleopdracht door het management en de medewerkers van de gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

CONCEPT

Bijlagen

Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie van € 154.998.

Aard van de controleverschillen	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode		
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout: • Presentatieafwijking uitzettingen < 1 jaar (te hoog) en vooruitontvangen bedragen (te hoog) • Presentatieafwijking vooruitontvangen bedragen (te laag) en eigen vermogen (te hoog)	 € 315.000 € 154.000	 € 315.000 € 154.000
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout:	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	**€ 469.000**	**€ 469.000**
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten:	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding, Fido, etc.): • Rechtmatigheidsafwijking EU-aanbestedingen	 € 1.255.574	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	**€ 1.724.574**	

- Het kader voor de controle op de financiële rechtmatigheid is opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Kadernota Rechtmatigheid 2018, het Addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en het normenkader rechtmatigheid 2021, dat op 23 februari 2022 ter kennisgeving is aangeboden aan de gemeenteraad.
- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

Bijlage A2 – Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van onzekerheden in de controle groter dan de rapporteringstolerantie van € 450.00.

Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Onzekerheid rechtmatigheid betreft tevens getrouwheid:	N.v.t.	N.v.t.
Onzekerheid rechtmatigheid is per saldo ook een onzekerheid inzake getrouwheid:	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal onzekerheden in de getrouwheidscontrole	**€ 0**	**€ 0**
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid:	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding, Fido, etc.):	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid):	N.v.t.	
Overige onzekerheden inzake rechtmatigheid	N.v.t.	
Totaal onzekerheden in de rechtmatigheidscontrole	**€ 0**	

- Het kader voor de controle op de financiële rechtmatigheid is opgenomen in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Kadernota Rechtmatigheid 2018, het Addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en het normenkader rechtmatigheid 2021, dat op 23 februari 2022 ter kennisgeving is aangeboden aan de gemeenteraad.
- Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college het bovenstaande heeft bevestigd. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

CONCEPT

Bijlage A3 – Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening.

De tabel hierna bevat een weergave van díe onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
Niet van toepassing	N.v.t.	N.v.t.

CONCEPT

STADHUIS
STAD

Bijlage B1 - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2021

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2021 alsook de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening is als volgt:
- Getrouwheidsoordeel: goedkeurend
- Rechtmatigheidsoordeel: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

SiSa-code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
JenV A7	Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
JenV A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C31	Maatregel huisvesting kwetsbare groepen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS 2021)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C41B	Specifieke uitkering Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D14	Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E20	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E38B	Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
EZK F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
EZK F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Subtotaal			**€ 0**	

Bijlage B1 - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2021

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2021 alsook de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening is als volgt:
- Getrouwheidsoordeel: goedkeurend
- Rechtmatigheidsoordeel: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

SiSa-code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal			**€ 0**	**N.v.t.**
SZW G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo) _gemeentedeel 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Subtotaal			**€ 0**	

Bijlage B1 - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2021

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2021 alsook de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening is als volgt:
- Getrouwheidsoordeel: goedkeurend
- Rechtmatigheidsoordeel: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

SiSa-code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal			**€ 0**	**N.v.t.**
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Specifieke uitkering Sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H8	Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden en leefstijlinterventies 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H12	Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken 2021	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H16	Specifieke uitkering Ijsbanen en Zwembaden	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Totaal			**€ 0**	

Bijlage B2 - Bevindingen controle SiSa-bijlage Tozo 2021

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel bij de jaarrekening 2021 alsook de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die onder SiSa vallen.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening is als volgt:
- Getrouwheidsoordeel: goedkeurend
- Rechtmatigheidsoordeel: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

SiSa-code	Omschrijving	Fout, onzeker en/of formeel onrechtmatig	Financiële omvang	Toelichting
SZW G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 2_exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 3_exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 4	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tozo 5	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
Totaal			**€ 0**	

Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Almelo

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de "Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)" en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Almelo in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhanke-lijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde 'onafhankelijkheids-evaluatie'), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een gemeenteraad, raadscommissie of auditcommissie, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheids-voorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de gemeente Almelo te rouleren.

CONCEPT

Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Almelo

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente Almelo

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

CONCEPT

Deloitte.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte organisatie”). DTTL (hierna ook te noemen “Deloitte Global”) haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichtingen of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteit is aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belasting- en juridische diensten, consulting, financial advisory, and risk advisory diensten aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op zijn meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 345.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.

© 2022. Neem voor informatie contact op met Deloitte Nederland.